

**A FALUSI TURIZMUS ADÓZÁSI KÉRDÉSEI  
(AGRÁR FÜZETEK 1. / 2008.)**



***ÍRTA: SINKA JÁNOSNÉ  
KÖZGAZDÁSZ, ADÓSZAKÉRTŐ***

## **TARTALOM**

2. A személyi jövedelemadóról szóló törvény előírásai.....	6
3. ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ ÉS IPARÚZÉSI ADÓ, HELYI ADÓK.....	12
4. Bevételi és költségnyilvántartás.....	13
5. Egyéb nyilvántartások.....	15
6. Járulékfizetés.....	17

## 1. MI IS AZ A FALUSI TURIZMUS?

Rögtön adódik a válasz: kirándulás, nyaralás - egyszóval idegenforgalom - falun. Mi azonban most nem a turista szemszögéből járjuk körül a kérdést, hanem a “másik oldal” számára fontos dolgokkal, azaz az idegenforgalom - adózási szempontból különleges - formájával foglalkozunk, azokkal, akik falusi vendéglátást szolgáltatóként végzik.

A falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységhez különleges adózási szabályok kapcsolódnak.

De mikor beszélhetünk *falusi vendéglátásról*?

A tevékenység folytatásának jogi hátterét a falusi és agroturisztikai szolgáltató tevékenységről szóló, 136/2007.(VI.13.) Kormányrendelet adja. Ez a mindössze hat paragrafusból és egy kurta mellékletből álló jogszabály egyrészt pontosan meghatározza a tárgyalt tevékenység keretébe tartozó szolgáltatások körét és azok pontos fogalmát, másrészt a tevékenység folytatásának feltételeit: úgymint hatósági nyilvántartásba vétel, az ezt megalapozó kritériumok, továbbá - az e tevékenységi körbe tartozó egyes rész-szolgáltatások esetében - a kapcsolódó élelmiszer-higiéniai kérdések szempontjából irányadó jogszabályt is nevesíti.

A hivatkozott kormányrendelet fogalmai szerint - az adótörvény által adókedvezményrel támogatott *falusi vendégfogadás* az a tevékenység, amikor a magánszemély saját tulajdonú falusi lakóházában alkalomszerűen turistáknak, kirándulóknak szállást biztosít. Az *alkalomszerűen* kifejezésnek itt nagyon fontos szerepe van: ugyanis ez biztosítja azt a lehetőséget a bérbeadó számára, hogy tevékenységét - annak ellenére, hogy az üzletszerűen, bevétel, nyereség elérése érdekében történik - vállalkozói engedély nélkül folytathatja.

A falusi vendégfogadás, mint tevékenység keretébe nem pusztán a szállásadás tartozik, hanem ideértendő még néhány további, ugyancsak idényjelleggel, illetve nem napi rendszerességgel nyújtott, alkalmi falusi és agroturisztikai *turisztikai szolgáltatás* is - feltéve, hogy azt ugyanazon a településen biztosítják a turistáknak, kirándulóknak (a továbbiakban a kormányrendelet fogalmával élve: látogatók), ahol a szálláshelyet is nyújtják:

- helyi népművészeti, néprajzi, kézműves, építészeti és kulturális értékek, örökségek bemutatása;
- a falusi élet, környezet és munkakultúra bemutatása;
- falusi vendégasztal szolgáltatása (a házigazda által előállított, házias jellegű élelmiszerek értékesítése, gasztronómiai hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása) ;
- a helyi gazdálkodási módok, termelési szokások bemutatása;
- *saját előállítású népművészeti és kézműves termékek értékesítése a látogatók részére;*
- *olyan falusi rendezvények szervezése, amelyek az előbbieken felsorolt tevékenységekhez kapcsolódnak.*

Tisztázzunk néhány fontos fogalmat, mielőbb tovább lépnénk az adózással kapcsolatos tudnivalókhoz!

Amint azt már említettem, a falusi vendéglátáshoz nem kell egyéni vállalkozói engedély, amíg az érintett tevékenységének volumene nem lép túl bizonyos határokat. A falusi vendéglátással foglalkozni kívánó személynek a település jegyzőjénél kell kérnie szolgáltatóként való nyilvántartásba vételét. A közös háztartásban élő közeli hozzátartozók - ennek meghatározását a Ptk. 685.§. b) pontja tartalmazza - közül csak egy természetes személy vehető nyilvántartásba. Azaz ugyanazon az ingatlanon csak egy személy jelölhető meg a tevékenység folytatójaként, azaz szolgáltatóként, - ő élhet az adókedvezménnyel - de annak nincs jogi akadálya, hogy a vele közös háztartásban élő, közeli hozzátartozói közreműködjenek ebben. A magánszemély a szállásadáson túl a fentebb felsorolt tevékenységeket is folytathatja, de ezeket a nyilvántartásba vételkor meg kell jelölnie.

A nyilvántartásba vétel az alapfeltétele annak, hogy az illető jogszerűen folytassa a tevékenységet, továbbá ez biztosítja az adókedvezmények igénybevételének alapját is.

**Falusi vendéglátás** keretében legfeljebb 10 vendégágygal lehet szállást, étkezést biztosítani, szabadidőprogram szolgáltatást folytatni, valamint a fentebb részletezett, alkalmi falusi és agroturisztikai szolgáltatásokat nyújtani.

A **falusi ház** fogalma nem csupán földrajzi kategória. A tevékenység és a hozzá kapcsolódó adókedvezmények szempontjából fontos, hogy a ház kiemelt gyógyhelynek, üdülőhelynek minősülő községben feküdjön. Falusi háznak minősülnek még ezen túl a tanyás térségek tanyái és a hozzájuk tartozó épületek is. Fontos, hogy a falusi ház kategóriába azok a lakóházak is beletartoznak, amelyek az adott település falusias lakóterületnek minősített részén találhatóak (így esetleg város közigazgatási területén is állhat az a ház, amely a szolgáltatás folytatása szempontjából falusi háznak számít).

A Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége ötévente minősíti a falusi vendégfogadáshoz használt ingatlant, annak komorfokozata alapján ("napraforgós" jelölés<sup>1</sup>).

A már többször hivatkozott adókedvezményeket csak akkor érvényesítheti az illető, ha a *saját tulajdonú* falusi lakóházában folytatja a szállásadói tevékenységet.

Az **alkalmi falusi és agroturisztikai szolgáltatás** fogalmában a szállásadás nem tartozik bele de - ahogyan arról már volt szó - ugyanaz a személy végezheti mindkettőt, ám külön kell ezeket nyilvántartásba vetetnie. Szolgáltatónak e tekintetben az a magánszemély minősül, aki saját falusi ingatlanán (házán, udvarán, tanyáján) személyesen, illetve a vele közös háztartásban élő hozzátartozóinak bevonásával végzi a tevékenységet.

Falusi rendezvény természetesen közterületen is tartható, attól még bent marad a falusi turizmus kategóriájában (közterület-használati engedély vagy bejelentés azonban szükséges lehet).

---

1 Honlapjukon ([www.fatosz.hu](http://www.fatosz.hu)) letölthetőek a minősítés szempontjai.

A **falusi vendégasztal**, mint szolgáltatás legfeljebb **napi 15 látogató részére** nyújtható. A szolgáltatás keretébe nem csupán a házilag előállított ételek értékesítése tartozik, hanem az előállításukhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása (például kenyérsütés, disznóvágás, bográcsozás). A helyi étkezési, ételkészítési és gasztronómiai hagyományok bemutatása is ideértendő. Fontos, hogy e tevékenységek folytatása során nem kell üzemszerű, különleges ételkészítési előírásoknak megfelelnie a szolgáltatónak - azaz például ún. gyártmánylapot sem kell vezetnie, mint például egy konzervgyárban -, de az egészségügyi előírásoknak, a szükséges és ésszerűen elvárható, hétköznapi higiéne diktálta elvárásoknak<sup>2</sup> eleget kell tennie. Azaz a hideg-meleg folyóvízre, személyi higiéneire vonatkozó előírásoknak, az eszközök és felületek tisztaságával kapcsolatos feltételeknek, a hűtés és tárolás, a hulladékkezelés megfelelő módjának biztosításáról gondoskodnia kell. Tanácsos ebben szakember - ételkészítési technikus, mérnök, vagy az ÁNTSZ - véleményét kikérni, mielőtt nekilátunk a szolgáltatásnak.<sup>3</sup>

---

2 852/2004/EK rendelet II. melléklet

3 A [www.fatosz.hu](http://www.fatosz.hu) oldalon letölthető segítségként a „Higiéne a falusi vendéglátó konyhájában” c. kiadvány.

## 2. A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY ELŐÍRÁSAI

Az SZJA-törvény bizonyos keretek közt adómentességet biztosít a falusi vendéglátásból származó jövedelemre. E tekintetben fontos, hogy a magánszemély ne lépje túl azt a volumént, amely alapján a falusi vendéglátás kategóriájába (legfeljebb 10 vendégágy, kizárólag falusi vendégfogadóként működtetett ingatlan) tartozhat. Azaz, ha az ingatlanban panziót is üzemeltet, akkor más adózási szabályok vonatkoznak rá. Továbbá meg kell felelnie a szállásadási feltételeknek (nyilvántartásba vétel, minősítés, a magánszálláshelyek idegenforgalmi célú hasznosításáról szóló kormányrendeletnek a szállásadói tevékenységre előírt rendelkezései szerint folytatja a tevékenységet<sup>4</sup>, vendégeknyv vezetése).

Az 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: SZJA-törvény) 1. számú melléklete 4.12. pontja alapján *mentes* a személyi jövedelemadó alól

- ha csak falusi és agroturisztikai szolgáltatást végez (azaz a tevékenységet szállásadás nélkül folytatja), akkor a bevételből 400 ezer Ft,
- ha a szállásadással együtt agroturisztikai szolgáltatást is folytat, akkor a bevételből 800 ezer Ft.

Az adómentesség fennmarad akkor is, ha a magánszemély túllépi a fenti bevételi korlátokat. Ekkor nem veszíti el az adómentességet - mint az a korábbi szabályozás szerint történt -, hanem arányosítva kell kiszámítani az adómentes és az adóköteles jövedelemrészt. Azaz:

- szállásadás nélküli agroturisztikai szolgáltatás esetében a jövedelemnek akkora hányada adómentes, ahányad része a 400 ezer Ft a bevételnek,
- a szállásadás és a kapcsolódó szolgáltatások jövedelméből a 800 ezer Ft bevétellel arányos rész.

Az önálló tevékenységet folytatók költségelszámolásával kapcsolatban az SZJA-törvény 3. számú mellékletében előírtakat kell alkalmazni. A lényeg: a tevékenység érdekében, azzal összefüggésben felmerült költségek érvényesíthetőek, a felmerülésüket igazoló dokumentum (számla, szerződés, útnyilvántartás) alapján.

Vizsgáljuk meg a fentieket egy-egy példán keresztül is!

- 1.) Ügyes Kata népművész. Szállásadással nem foglalkozik, de termékeit értékesíti a turisták részére, továbbá kézműves bemutatókat is tart. 2008-ban éves bevétele e tevékenységéből 700 ezer Ft, az ehhez kapcsolódó költségei pedig éves szinten 210 ezer Ft-ot tettek ki.

Az adómentes jövedelmrészt az alábbiak szerint számítja ki Kata:

Az adómentességet élvező 400 ezer Ft (bevétel) 57 %-a a tényleges bevételnek, a 700 ezer Ft-nak. Ezért a bevételből a költségek levonásával számított jövedelemnek (700 eFt - 210 eFt =) ez 490 ezer Ft, ennek az 57 %-a, azaz 279 ezer Ft mentesül az adó alól, míg a fennmaradó rész (490 eFt - 279 eFt =) 211 ezer Ft után meg kell fizetni a személyi jövedelemadót. Kata gyermekgondozási segélyen van, éves szinten 342.000,- Ft ellátást kapott.

- 2.) Vendel Vince gazda szállásadással és a kapcsolódó szolgáltatásokkal (vendégszta, disznóvágás bemutatása, lovas bemutatók, bográcsozás) egyaránt foglalkozik.

2008-ban tevékenységéből 1.200 ezer Ft bevétele származott, ezzel

4 110/1997.(VI.25.) Kormányrendelet

összefüggésben költségei 360 ezer Ft-ra rúgtak. Vendel úr éves bevételének ez az adómentes bevételrész (800 ezer Ft) 67 %-a. Azaz a jövedelme (1.200 eFt- 360 eFt =) - ami 840 ezer Ft volt- is ilyen arányban mentesül az adózás alól: a jövedelem 67 %-a, azaz 563 ezer Ft után nem kell adót fizetnie Vendel úrnak. Míg a fennmaradó részt, (840 eFt - 563 eFt =) 277 ezer Ft-ot már adó terheli.

Vendel gazda szakácsként dolgozik a közeli városka szállodájában. Éves munkabére 1.800.000,- Ft. Három kiskorú gyermeke van, utánuk családi pótlékot folyósítanak Vendel úrnak.

Most már csak az a kérdés, hogy “mennyi az az annyi”, azaz Ügyes Kata és Vendel Vince egészen pontosan mennyi adót fizet majd.

A falusi vendéglátásból, agroturisztikai szolgáltatásból elért jövedelem az SZJA-törvény fogalmai szerint **önálló tevékenységből** származó jövedelem. Ez egyrészt lehetővé teszi a kapcsolódó költségek elszámolását, másrészt pedig az ún. összevont adóalap részeként (ide értendő például a munkabér is) történő adózást jelent. A személyi jövedelemadó kedvezményei (például családi kedvezmény, életbiztosításokhoz kapcsolódó adókedvezmény, stb.) az összevont adóalapba tartozó jövedelmek számított adóját csökkentik. Ez jelen esetben azt jelenti, hogy a falusi turizmusból származó jövedelemet terhelő adó is része annak az adónak, amely a feltételek megléte esetében csökkenthető az SZJA-törvény által adott kedvezményekkel. Az adó mértékét az *adótábla* (30.§.) szerint kell kiszámítani.

Azaz:

- 1.700.000,-Ft jövedelemig 18 %,
- az e feletti részre pedig 36 %

az adó.

Annak idején kedvenc tanítónémim gyakran mondogatta, hogy “gyakorlat teszi a mestert”. Nos, ennek fényében – az adóbevallás készítését sem árt gyakorolni - most kiszámítjuk Ügyes Kata és Vendel Vince adókötelezettségét!

#### 1.) Kata éves adója

<i>Jövedelem</i>	<i>Ft</i>	<i>Adóteher</i>
Önálló tevékenységből származó jövedelem	211.000,-	
Gyermekgondozási díj (adóterhet nem viselő járandóság)	342.000,-	
Összes jövedelem (18%)	<b>553.000,-</b>	<b>99.540,-</b>
Levonható (gyes miatti adó) 342.000*0,18=	-----	<b>- 61.560,-</b>
Kötelezettség	-----	<b>37.980,-</b>



Kata év közben befizetett 38.000,- Ft adóelőleget. A többletként befizetett 20,- Ft-ot nem utalja vissza az adóhatóság, mivel az összeg nem éri el a 100,- Ft-ot.

2) Vendel Vince

<i>jövedelem</i>	<i>Ft</i>	<i>adó</i>
Munkabér	1.800.000,-	
Önálló tevékenységből származó jövedelem	277.000,-	
<b>Összes jövedelem</b>	<b>2.077.000,-</b>	<b>441.720,-*</b>
<b>Adójóváírás (12 hó)</b>	-----	<b>- 62.100,-**</b>
<b>Családi kedvezmény</b>	-----	<b>- 144.000,-***</b>
<b>Adókötelezettség</b>	-----	<b>235.620,-</b>

A munkaadó adóelőlegként 192.000,- Ft-ot vont le. Vendel úr év közben befizetett 40.000,- Ft adóelőleget. Az adóbevallásával együtt még (235.620- 232.000=) 3.620,- Ft adót is be kell fizetnie.

- \*1.700.000,- Ft-ig 306.000,- Ft az adó, majd a jövedelem ezt meghaladó részére (377.000,- Ft-ra) 36 %.
- \*\* az adójóváírás egésze (a bér 18 %-a, de legfeljebb havonta 11.340,-Ft, illetve 136.080,- Ft/év) 1.250.000,- Ft éves összes jövedelemig vehető figyelembe. Vendel úr jövedelme ezt meghaladta, de még nem lépte túl ennek 1.512.000,- Ft-tal növelt összegét, azaz 2.762.000,- Ft-ot. Vendel úr az év mind a tizenkét hónapjában részesült munkabérben, így “jogosultsági hónapjainak” száma 12. (Ha Vendel úr csak októberig állt volna munkaviszonyban, akkor csak 10 hónapra járna neki az adójóváírás. Az éves maximum ekkor  $11.340 \cdot 10 = 113.400,-$  Ft lenne a 136.080,- Ft helyett. ) Ezért Vendel úr jövedelme és az 1.250.000,- Ft közti különbség 9 %-a csökkenti az adójóváírás összegét, a különbség vonható le az adóból:  $136.080 - 74.430 = 61.650,-$  Ft.
- \*\*\* Vendel úrnak három kiskorú gyermeke van. Az adókedvezmény havonta, gyermekenként 4.000,- Ft, azaz havonta 12.000,- Ft, évesítve 144.000,- Ft.

Fentiekben találkoztál olyan adatokkal, mint “év közben adóelőlegként befizetett” X Ft-ot. Befizette, rendben, de honnan tudta, hogy mennyit és mikor kell fizetnie? - kérdezheted.

Nos, az adózás rendjéről szóló, 2003. évi XCII. törvény (Art.) 2. számú melléklete tartalmazza az adófizetéssel kapcsolatos határidők összefoglalását. Ennek I./A pontja, illetve ezen belül a c) alpont számunkra az irányadó. Itt pedig negyedéves (a negyedévet követő hó 12-napjáig) adóelőlegfizetést ír elő a törvény, ha a bevétel nem kifizetőtől – jelesül nem vállalkozótól, gazdálkodó szervezettől, hanem magánszemélytől – származik a jövedelem.

Ugyanis ha a jövedelem kifizetőtől származik, akkor ő levon előleget a nekünk kifizetett összegből, bevallja, befizeti és igazolást ad erről.



Akkor az a feladatunk, hogy ennek az igazolásnak az adatait az adott évről szóló bevallásunkban feltüntessük. Fentiekben erre volt példa a munkaadó által levont adóelőleg Vendel úr esetében. Az is előfordulhat, hogy a megrendelőnk, ügyfelünk kifizető ugyan (pl. kft, Bt, egyéni vállalkozó vagy alapítvány, stb.), de valamilyen okból nem vonja le az adóelőleget, mielőtt kifizeti nekünk az esedékes összeget. Ekkor nekünk kell ezt megtennünk.

Mivel a falusi vendégfogadás és az alkalmi falusi és agroturisztikai szolgáltatások esetében a szolgáltatást igénybe vevők jellemzően magánszemélyek - azaz nem minősülnek kifizetőnek - , a jövedelmünket terhelő adóelőleget magunknak kell megállapítanunk és befizetnünk.

Jelen esetben attól a negyedévtől kötelezett a szolgáltató adóelőleget fizetni, amikor bevétele az év elejétől halmozottan meghaladta az adómentesség határát (a 800 ezer, illetve a 400 ezer Ft-ot). Az SZJA-törvény 49.§.(16) bekezdése kiegészíti ezt még azzal, hogy: nem kell az adóelőleget megfizetni, amíg annak összege az adóév elejétől összesítve nem haladja meg a 10 ezer Ft-ot.

Nézzünk erre példát, nézzük meg Ügyes Kata éves, agroturisztikai szolgáltatásból származó jövedelmét ebből a szempontból is.

(Adatok ezer Ft-ban.)

-----	<i>I. negyedév</i>	<i>II. negyedév</i>	<i>III. negyedév</i>	<i>IV. negyedév</i>
Bevétel	150	300	150	100
Költség	45	90	45	30
Év elejétől halmozott bevétel	150	450	600	700
Év elejétől halmozott költség	45	135	180	210
Adómentes jövedelem a 400 ezer Ft és a bevétel arányában	100 %	89 % <sup>5</sup>	67 %	57 %
Adóköteles jövedelem a bevétel és a 400 ezer Ft adómentes határ arányában (%)	0	11 %	33 %	43 %
Adóelőleg	0	6<10→0	25	(38-25=) 13
Kata által efizetett adóelőleg	0	0	25	13
Az adóbevallással egyidejűleg még fizetendő	-	-	-	0

Adóbevallást - más adóköteles jövedelem (például munkabér) hiányában- akkor kell benyújtania a falusi vendéglátást folytató magánszemélynek, ha adóköteles jövedelmet is elért ebből a tevékenységből. Azaz a szállásadásból és kapcsolódó szolgáltatásból elért bevétele meghaladta a 800 ezer forintot, illetve szállásadás nélküli agroturisztikai szolgáltatás esetében bevétele túllépte a 400 ezer forintot.

Az adóköteles jövedelemrészt az önálló tevékenységek közt kell a bevallásban szerepeltetni.

Fontos, hogy a falusi vendégfogadásból származó jövedelmet nem lehet az ingatlan tulajdonosai közt, illetve házastársak közt megosztani: annak kell elszámolnia, akinek részére a település jegyzője kiadta a tevékenység folytatásához szükséges engedélyt.

Viszont, ha családi gazdaság keretében, mint kiegészítő tevékenység szerepel a falusi

<sup>5</sup> Például: az adómentes jövedelemhatár 400 ezer Ft. Ez a halmozott bevételnek – a második negyedévben 450 ezer Ft-nak a 89 % -a. A 450 ezer Ft-ból a költségek levonásával fennmaradó jövedelem (450 e- 135 e=) 315 E Ft 89 % -a – az előbb számított arány miatt - adómentes, míg 11 % -a már adóköteles.

vendégfogadás, a bevételek és a kiadások feloszthatók: beletartoznak a családi gazdálkodó és a tevékenységben közreműködő családtagok bevételei és kiadásai közé.

Ha őstermelő vagy egyéni vállalkozó bevételeinek része a falusi vendégfogadásból származó jövedelem is, akkor a bevétel az első forinttól adóköteles, azaz nem érvényesül a fentebb említett bevételi határokig szóló adómentesség.

Ha a falusi vendéglátásból jövedelmet szerző egyéni vállalkozó az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) hatálya alá tartozik, akkor a falusi vendéglátás bevétele nem minősül „evás” jövedelemnek.

### **3. ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ ÉS IPARÚZÉSI ADÓ, HELYI ADÓK**

A falusi vendégfogadás önálló tevékenység, adószám birtokában folytatható (ezt az egyéni vállalkozói engedéllyel nem rendelkezők esetében közvetlenül az adóhatóság adja ki). Az érintett **Áfa-törvény** hatálya alá tartozik, ebből következően számla- és nyugta adására kötelezett. Más kérdés, hogy köteles-e az illető Áfát fizetni vagy sem. A legfeljebb 10 vendégággal végzett szolgáltatás nem minősül kereskedelmi szálláshelynek, így a falusi szállásadás – mint ingatlan-bérbeadás - mentes az áfa alól. Nincs azonban akadálya annak, hogy az érintett az áfa-kötelezettséget választja. Ebben az esetben a tevékenységéhez kapcsolódó beszerzések (kiadások) áfája levonható.

A szállásadáson túl, a falusi vendéglátás körébe tartozó tevékenységeket (szolgáltatás, termékértékesítés) 20%-os mértékű áfa terheli, de 5 millió forint éves bevételig alanyi adómentesség választása is lehetséges. Ebben az esetben – ha valaki a felsorolt tevékenységeket együttesen végzi - a szállásadásból származó bevételt (ami alapesetben áfa-mentes) nem kell figyelembe venni az 5 millió forintos határ számításakor.

A falusi vendéglátó nem minősül vállalkozónak az **iparúzési adóról** szóló törvény szerint. Ezért az e tevékenységet folytatók nem alanyai ennek az adónak.

Az adott település önkormányzatának helyi adókról szóló rendelete a döntő abban a kérdésben, hogy a falusi vendégfogadásból bevételt szerzőket terheli-e vagy sem - a szállásadás miatt - **idegenforgalmi adó** beszedésének a kötelezettsége vagy sem. Erről az érintett önkormányzatok adhatnak érdemi felvilágosítást.

#### **4. BEVÉTELI ÉS KÖLTSÉGNYILVÁNTARTÁS**

A falusi vendéglátással foglalkozó személynek az e tevékenységből elért bevételről, az ezzel összefüggő költségeiről bevételi és költségnyilvántartást kell vezetnie. Ez lényegében a „könyvelés”.

Ennek minimális adattartalmáról az SZJA-törvény 5. számú melléklete 4. pontja rendelkezik.<sup>6</sup>

Azaz, a nyilvántartásnak legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. sorszám,
2. a gazdasági esemény időpontja,
3. a bizonylat sorszáma,
4. a gazdasági esemény rövid leírása (pl. anyagbeszerzés),
5. a kifizető neve (elnevezése) és adószáma (a szolgáltatást igénybe vevő személy, vállalkozás neve, ez utóbbi esetben adószáma),
6. a bevétel összege,
7. a bevételből levont adóelőleg (ha a szolgáltatás igénybevevője kifizetőnek minősül),
8. a költség összege,
9. a jövedelem.

Fontos, hogy abban az esetben, ha a falusi vendéglátást folytató áfa fizetésére kötelezett, illetve az ezzel összefüggő áfa-levonási jogát (költségeinek áfája) érvényesíti, akkor nem ezt a nyilvántartást, hanem ettől egy kicsit bonyolultabbat kell vezetnie: pénztárkönyvet vagy naplófőkönyvet.

A „biztonság kedvéért” nézzünk meg egy mintaoldalt Vendel úr nyilvántartásából!

---

<sup>6</sup> A bevételi és költségnyilvántartás formanyomtatványként (füzet) is megvásárolható a papírboltokban (D.E./800/2004), illetve az interneten is (például [www.depot.hu](http://www.depot.hu)).

**Bevételi és költségnyilvántartás**

08. lap

<i>a)</i> <i>Sorszám</i>	<i>b)</i> <i>Gazdasági esemény időpontja</i>	<i>c)</i> <i>Bizonylat sorszáma</i>	<i>d)</i> <i>Gazdasági esemény leírása</i>	<i>e)</i> <i>Kifizető neve és adószáma</i>	<i>f) Bevétel (Ft)</i>	<i>g)</i> <i>Bevételből levont (befizetett) adóelőleg (Ft)</i>	<i>h) Költség (Ft)</i>	<i>i)</i> <i>Jövedelem (Ft) (f-h)</i>
01.	2008.06.10 .	AZE 0780123	Szállása- dás	Szabó Jenő	18.000,-	0,-	0,-	18.000,-
02.	2008. 06.12.	BEO 963581	Tisztító- szer beszerzés				3.210,-	14.790,-
03.	2008.06.16 .	AZE 0780124	Szállása- dás	Horváth Gábor és neje	24.000,-	0,-	0,-	38.790,-
04	2008.06.18 .	AZE 0780125	Lovas- bemutató	Almási Judit	16.000,-	0,-	0,-	54.790,-
05.	2008.06.18 .	ELO 789456- 7894462	Lovas- bemutató	Nyugták szerint	56.000,-	0,-	0,-	110.790,-
06.	2008.06.21 .	ERO 369852	Anyagbe- szerz.				800,-	109.990,-
07.	2008.06.27 .	ERO 369857	Tisztító- szer				5.610,-	104.380,-
08.	2008.06.30 .	BEO 889561	Takarmány				22.000,-	82.380,-
09	2008.06.30 .	BEO 963592	Nyomat- vány				390,-	81.990,-
10.	<b>Június</b>	-----	-----	-----	<b>114.000,-</b>	<b>0,-</b>	<b>32.010,-</b>	<b>81.990,-</b>

**Megjegyzések:**

A nyilvántartásban szereplő bizonylatokra rávezetjük a nyilvántartásban elfoglalt helyükre utaló oldal- és sorszámot, például 08/01.

Abban az esetben, ha a bevételről nyugtákat adtunk ki, az azonos napon kiadott nyugták szerinti bevételek összesítve is bevezethetők a nyilvántartásba, a „től-ig” sorszámokra való hivatkozással.

Mint láttuk, a szolgáltatásokat magánszemélyek vették igénybe (ők nem minősülnek kifizetőnek), így adóelőleget ők nem vontak le az általuk kifizetett díjazásból, és adószámmal sem rendelkeznek.

## **5. EGYÉB NYILVÁNTARTÁSOK**

A falusi vendégfogadással, agroturisztikai szolgáltatással foglalkozóknak is nyilvántartásba kell venniük az általuk használt nyugta- és számlatömböket, a beszerzésükkel egyidejűleg. Ezek ugyanis „szigorú számadás alá tartozó” nyomtatványok. A nyilvántartás céljára kapható a papírboltokban formanyomtatvány, de ennek használata nem kötelező. A nyilvántartás elvárt adattartalmát az SZJA-törvény 5. számú melléklete II./15. pontja adja meg. Azaz:

1. a nyomtatvány neve és számjele,
2. a beszerzés kelte,
3. a tömb(ök) sorszáma (tól-ig),
4. a használatbavétel kelte,
5. a felhasználás kelte,
6. a kiselejtezés kelte.

*Ha a nyugta- és számlaadási kötelezettségüknek számítógépes programmal tesznek eleget, akkor e nyilvántartást nem kell vezetniük. Ellenben rendelkezniük kell a program készítőjének nyilatkozatával arról, hogy a program megfelel a vonatkozó előírásoknak.*

Ha a saját gépjármű használatával összefüggő költségeiket is el kívánják számolni, akkor *útnyilvántartást* is vezetniük kell. Erre a célra ugyancsak kapható formanyomtatvány, de ennek alkalmazása sem kötelező. Az SZJA-törvény 5. számú melléklete II./7. pontja részletezi azokat az adatokat, amelyeknek a nyilvántartásban szerepelniük kell. Így.

1. Az utazás időpontja,
2. az utazás célja (honnan-hova),
3. a felkeresett üzleti partner(ek) megnevezését,
4. a közforgalmú útvonalon megtett kilométerek számát,
5. nem kötelező, de célszerű feltüntetni: az ezekhez az utakhoz kapcsolódó üzemanyag-vásárlások időpontját és költségeit is.

Ha szolgáltató alkalmazottakat, segítő családtagot is foglalkoztat, akkor a részükre kifizetett díjazásról is nyilvántartást kell vezetnie. Ennek elvárt adattartalmáról ugyancsak a már hivatkozott melléklet, ezen belül II./6. pontja ad eligazítást.



Az ominózus melléklet tanulmányozása nagyon hasznos, mivel ez tartalmazza az önálló tevékenységet végzőkre is irányadó előírásokat a szóba jöhető nyilvántartásokról. Ezek közül csak azokat kell természetesen vezetni, amelyekben „van adat”, azaz az adókötelezettség megállapítása, teljesítése, ellenőrizhetősége szempontjából szerepük van. Ha valaki nem kíván gépjármű használatával összefüggő kiadásokat elszámolni (például azért, mert ilyen nem merül fel, vagy nincs gépkocsija, jogosítványa), akkor természetesen őt az útnyilvántartással kapcsolatban írtak nem érintik.

## 6. JÁRULÉKFIZETÉS

A járulékfizetési kötelezettségnek két alapvető feltétele van:

1. olyan jogviszony léte, amely biztosítási kötelezettséggel jár,
2. járulékalapot képező jövedelem megléte.

Az önálló tevékenységek esetében ezzel összefüggésben mindig azt is meg kell vizsgálni, hogy a tevékenységet, a munkavégzést milyen szerződés alapján végzik.

A járulékfizetést megalapozó szerződések önálló tevékenység esetében:

- megbízási,
- vállalkozási,
- felhasználási szerződés.

A falusi vendéglátás, az agroturisztikai szolgáltatások esetében egyik szerződési formáról sem beszélhetünk. (A szerződésekkel itt nem foglalkozunk részletesen, de a Ptk. szabályozza a velük kapcsolatos kérdéseket.)

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a "klasszikus" TB-járulékon túl ne merülne fel kötelezettség. Ez az ún. százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás.

A járulékalapot képező jövedelem az az összeg, amely az adóelőleg alapjául szolgál. Ebből következően a tárgyalt tevékenységek esetében nem merülhet fel a biztosítási kötelezettség mindaddig, amíg bevételük nem lépi túl az adómentes határt.

A falusi vendéglátás esetében a szállásadásból származó jövedelmet 14 %-os egészségügyi hozzájárulás terheli, ha a tevékenységből származó, adóköteles jövedelem túllépi az évi 1 millió Ft-ot.

Az egészségügyi hozzájárulásról szóló, 1998. évi LXVI. törvény (Eho tv.) 3.§.(3) bekezdése e) alpontja szerint ugyanis az ingatlan bérbeadásából származó 1 millió forintot meghaladó jövedelmet a teljes összeg után 14 %-os mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség terheli.

Ez a kötelezettség csak addig áll fenn, amíg a hozzájárulás fizetési felső határra – 450.000 Ft – vonatkozó törvényi feltétel nem teljesül.<sup>7</sup>

A falusi vendéglátásból egyebekben - ideértve az agroturisztikai szolgáltatásokat is - származó jövedelmet 11 %-os egészségügyi hozzájárulás terheli.

A járulékokkal az adott évről szóló személyi jövedelemadó bevallásában kell elszámolni.

Ha a tárgyalt szolgáltatásokat folytató személy nem áll biztosítással járó jogviszonyban sehol, és a tevékenységére előírt adómentes korlátot még nem lépte túl, - azaz nincs járulékalap - akkor e helyzet fennállásáig egészségügyi szolgáltatási járulékot (havi 4.350,- Ft, napi 145,- Ft) köteles fizetni.

Ha e kötelezettsége fennáll, akkor erről a 08T1011-es nyomtatványon kell az adóhatósághoz bejelentést tenni.

<sup>7</sup> Nem vonatkozik a kötelezettség arra, aki az állandó lakóhelyeül szolgáló lakását adja bérbe, feltéve, hogy a bérbe adó nem a saját vagy a vele együtt élő közeli hozzátartozó vállalkozása.

Fontos, hogy vannak olyan élethelyzetek, ellátási formák, amelyek járulék fizetése nélkül is jogosítják az illetőt az egészségügyi ellátások igénybevételére.

Például a gyes folyósításával párhuzamosan folytatott tevékenység esetében az érintett a gyes miatt biztosított, így az egészségügyi szolgáltatási járulékot akkor sem kell fizetnie, ha tevékenységéből még nem származott adóköteles – és így járulék alapját képező – jövedelme.

Valamennyi említett járulékot a tárgyhót követő hó 12-ig kell befizetni.

A kapcsolódó szabályokat a már fentebb hivatkozott 1998/LXVI. tv., valamint az 1997/LXXX. tv. 16.§. és 39.§-a tartalmazza.